

Til Region Hovedstaden

19. maj 2008

Bemærkninger til forslag til regional udviklingsplan for hovedstadsregionen

Dansk Miljøteknologi er brancheforening for danske miljøteknologiske virksomheder. Vi har med interesse læst Region Hovedstadens forslag til regional udviklingsplan og har følgende kommentarer til afsnittet om hovedstadsregionens drikkevand.

Udviklingsplanen har følgende målsætning for hovedstadsregionens vandforsyning:

”Det er målsætningen, at hovedstadsregionen skal være selvforsynende med drikkevand i form af urensset grundvand, det vil sige at indvindingen kun nødvendiggør en simpel vandbehandling. Hvis egne ressourcer ikke er tilstrækkelige foretrækkes import fra naboregioner frem for rensset overfladevand”.

Dansk Miljøteknologi vil gerne stille spørgsmålstegn ved, om en stor del af hovedstadsregionens drikkevandsressurser uden videre skal afskrives - dels de uudnyttede overfladevandsressurser, dels grundvandsressurser, der kræver rensning på grund af nedsivende forurening.

En afskrivning af så store vandressourcer er ikke i tråd med ønsket om en bæredygtig forsyning, ej heller i tråd med det overordnede ønske om at nedbringe energiforbruget i forsyningssektoren.

Dansk Miljøteknologi støtter en overordnet strategi, som tager sit udgangspunkt i:

- Forsyningen skal primært baseres på indvinding af grundvand så tæt på forbruget som muligt og så tæt på den ønskede drikkevandskvalitet som muligt – og indvindingsstrategien skal tage hensyn til den naturlige grundvandsdannelse
- Kan drikkevandskvaliteten ikke overholdes kan det være hensigtsmæssigt med rensning enten af vand fra enkeltboringer eller fra hele indvindingsområdet. Rensning af grundvand bør være en undtagelse, og hvor kvalitetsforringelsen skyldes punkt- eller fladeforurening altid være kombineret med en indsatsplan for genopretning af en ønsket grundvandskvalitet, evt. kombineret med et forbud mod problemstoffet
- Rensning af grundvand kan være en langsigtet løsning, hvor den forringede grundvandskvalitet skyldes permanente ressourceforhold
- Indvinding af overfladevand kan være et hensigtsmæssigt supplement til en grundvandsindvinding i perioder med ekstraordinært stort forbrug og/eller i perioder, hvor grundvandsindvindingen af hensyn til andre miljøpåvirkninger ønskes reduceret.

Basis for den nuværende danske vandpolitik er et ønske om at beskytte grundvandet. Dette ønske deler Dansk Miljøteknologi fuldt ud. På den baggrund er det forbudt at udsprede stoffer eller udlede spildevand til jorden, der kan true grundvandets kvalitet. På trods af dette er der observeret stigende problemer med forurening i vandboringer med pesticider og organiske opløsningsmidler – som regel på grund af ”fortidens synder”. I visse områder af Danmark er der også problemer med nikkel og arsen, som er naturligt forekommende stoffer .

Vandforsyningernes reaktion har i disse tilfælde ofte – også på baggrund af de overordnede principper for dansk vandpolitik - været at lukke boringerne og etablere nye, selv om dette ofte er både vanskeligt og bekosteligt. Det ville tit være meget billigere at rense vandet for disse stoffer. Baggrunden har især været myndighedernes overordnede holdning til at give tilladelse til rensning af vandværksvand. Dette kan der godt

sættes spørgsmålstegn ved, da vandværksvand i forvejen renses for stoffer som svovlbrinte, metan, jern og mangan. Begrundelsen har været, at gav man tilladelse til at rense grundvand ville motiveringen for at nedsætte anvendelsen af pesticider være mindre, men dette problem kan nemt løses ved kun at give tilladelse til rensning, hvis de problematiske stoffer allerede er blevet forbudt, og der er etableret en indsatsplan for at genoprette kvaliteten af grundvandet.

Der har gennem en årrække været et stærkt pres fra vandforsyningerne for at lempe denne holdning. Frederiksberg kommune gennembrød dogmet ved som amt at give sig selv tilladelse til at rense grundvand forurenede med organiske opløsningsmidler i et aktiv-kulfilter. Alternativet ville have været, at Frederiksberg skulle nedlægge sit eget vandværk og få vandforsyning udefra bl.a. fra de sparsomme midtsjællandske vandressurser, hvor vandindvindingen giver problemer med lav vandføring i vandløbene. Vandrensningen koster under 20 øre/m³, så det er ganske billigt. Oven i købet er der på Frederiksberg høj grundvandsstand, og grundvandet skulle pumpes i kloakken, hvis det ikke kunne anvendes. Nogle kommuner i Københavns amt har også fået tilladelse til at fjerne nikkel fra grundvandet. Efter kommunalreformen kan kommunerne dog selv give tilladelser til vandforsyningerne om rensning af grundvand.

Som omtalt i forslaget til udviklingsplan er der pres på vandressurserne mange steder i Danmark. Der kunne derfor være fornuft og økonomisk sund sans i, om man nu opgav modstanden mod rensning af grundvand, og generelt accepterede dette, hvor det er økonomisk og miljømæssigt og sundhedsmæssigt mest fordelagtigt. Det ville også åbne op for nye løsninger inden for vandforsyningen.

Den ovenfor citerede målsætning for hovedstadsregionens vandforsyning udelukker også anvendelse af rensede overfladevand, selv om der indenfor regionen er to overfladeværker ved Sønderød og Sjølsø, som uden miljøproblemer kunne levere langt større vandmængder.

Vandimporten fra Region Sjælland er ikke uden miljøproblemer, idet den påvirker vandføringen i de midtsjællandske vandløb negativt.

Import af vand fra Region Skåne virker også som værende i modstrid med den citerede målsætning, idet den skånske vandforsyning i høj grad er baseret på rensede overfladevand fra søen Bolmen. Det ville derfor være mere nærliggende at genåbne Sjølsø Vandværk, der tilhører Gentofte Vandforsyning. Dette værk har været i mølpose siden lukningen af Bryggeriet Tuborg i Hellerup. At hente vand i Skåne ville på denne baggrund være "at gå over åen for at hente vand".

Med venlig hilsen

Jesper Nybo Andersen
Brancheforeningen Dansk Miljøteknologi
formand